

DĖL ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ ĮSTATYMO NR. XIV-196 2, 15, 18 ir 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

VšĮ „Žiedinė ekonomika“ išnagrinėjusi alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 (toliau - Įstatymas) 2, 15, 18 ir 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą XIVP-1739 (toliau - Projektas) jį palaiko ir siūlo reikšmingai plėsti iš atsinaujinančių išteklių pagamintos elektros naudojimą transporte.

Europos parlamentui nubalsavus¹ atsisakyti naujų automobilių su vidaus degimo varikliais iki 2035 m. iš esmės pasikeis visas transporto priemonių gamybos būdas Europoje. Tuo pačiu Europos Parlamento ENVI komitetas balsavo², kad reikia nedelsiant atsisakyti biodegalų iš palmių ir sojų bei pradėti mažinti maksimalų leidžiamą maišyti pirmos kartos biodegalų procentą. Tokie pakeitimai yra ypatingai svarbūs, nes priešingu kai kuriems Afrikos ir Azijos regionams gresia badas³. Didėjančios žemės ūkio žaliavų kainos reikšmingai veikia maisto kainas⁴ ir Lietuvoje, kurios per pastaruosius metus padidėjo daugiau nei penktadaliu. Be to, reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pirmos kartos biodegalų aplinkosauginė nauda⁵ yra labai abejotina, o kai kuriais atvejais net neigiama lyginant su iškastinio kuro degalais. Kai kurios Europos šalys jau ėmėsi⁶ arba artimiausiu metu ims priemonių riboti pirmos kartos biodegalus, tai – Vokietija, Belgija, Norvegija, Švedija, Suomija, Latvija, Čekija.

Remiantis Eurostat duomenimis⁷, Lietuva yra viena iš mažiausiai atsinaujinančių išteklių transporte naudojančių šalių. Viena iš gerųjų praktikų yra priskirti transporto priemonėse naudojamą iš atsinaujinančių išteklių pagamintą elektrą prie pažangiųjų degalų kaip tai daroma Vokietijoje⁸.

Siūlome pakeisti Projekto 4 straipsnį ir išdėstyti jį taip:

„Papildyti 24 straipsnį nauja 2¹ dalimi:

„2¹. Elektros energija iš atsinaujinančių energijos šaltinių, patiekta į transporto priemonės per **gyventojų ir juridinių asmenų** valdomas prieigas, įskaičiuojama į bendrąjį galutinį atsinaujinančių energijos išteklių suvartojimą transporto sektoriuje.“

¹ <https://www.vz.lt/transportas-logistika/2022/06/09/ep-nubalsavo-iki-2035-uju-baigti-prekyba-naujais-benzininiais-ir-dyzeliniais-automobiliais&b7240673c4bb3>

² <https://www.transportenvironment.org/discover/eu-parliament-to-vote-on-the-future-of-the-renewable-energy-directive/>

³ <https://news.un.org/en/story/2022/06/1119962>

⁴ <https://www.tv3.lt/naujiena/verslas/pagal-kainu-augima-esame-pirmi-es-maistas-lietuvoje-per-metus-gerokai-pabrango-n1170502>

⁵ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Final%20Report_GLOBIOM_publication.pdf

⁶ <https://energypost.eu/russia-ukraine-stalls-eu-biofuels-but-accelerates-its-medium-long-term-targets/>

⁷ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Renewable_energy_statistics

⁸ https://www.gesetze-im-internet.de/bimschv_38_2017/BJNR389200017.html

Igyvendinimui reikėtų sukurti atitinkamas metodologijas kaip apskaičiuoti gyventojų į transporto priemones patiektą elektros energiją iš atsinaujinančių energijos šaltinių, bet tai jau galioje ne vienoje ES šalyje, tarp jų ir Vokietijoje.

Taip pat siūlome į Projektą įtraukti sekančius pakeitimus:

1. Nuo 2023 m. pilnai atsisakyti iš palmių ir sojų bei jų šalutinių produktų pagamintų biodegalų laikymo atsinaujinančiais.
2. Palengva iki 2030 m. atsisakyti pirmos kartos biodegalų.
3. Priskirti transporte naudojamą elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių prie pažangiųjų degalų.
4. Reikšmingai padidinti įpareigojimus degalų ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams dėl pažangiųjų biodegalų ir (ar) nebiologinių skystųjų ir dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių.

VšĮ „Žiedinė ekonomika“ direktorius

Domantas Tracevičius

ORIGINALAS SIUNČIAMAS NEBUS.